

Tien varrelta.

Suomen T. S:n perustaja-ylisihteeri kävi kesällä — ei kaikissa, vaan useimmissa — teosofisissa loosheissa puhuttelemassa jäseniä n. s. kahtiajaon johdosta. Lukuunottamatta Mikkelin loosheja, jotka eivät pitäneet mitään kokousta, olivat maaseutulooshien jäsenet miltei yksimielisesti »Okkultisen Osaston« puolella. Useat jäsenet lausuiivat sydämellisen ilonsa siitä, että vihdoinkin oli toivoa teosofisen työskentelyn jatkamisesta rauhassa ja sovussa, kun ei osastojaon toimeenpanemisen jälkeen enää olisi syytä hankauksiin. Jotkut olivat kyllä ihmeissään siitä, etteivät teosofitkaan osanneet olla ja elää veljinä keskenään, mutta pitivät sovinnollista eroa parempana kuin riitaista yhdessäoloa. Olihan mahdollista ja toivottavaa, että kahtiajako oli ohimenevä ilmiö ja että tulevaisuudessa taas paremmin ymmärrettäisiin toinen toisiamme.

T. S:n kahtiajako. Suomalaiset ovat päätöksissään ja toimissaan hitaita. Tämä vanha sana osoittautui taas todeksi, kun Okkultiseen Osastoon ilmoittautuneiden jäsenten äänet syyskuun 1 p:nä laskettiin. Niitä ei ollut täyttä kolmea sataa — Seuramme jäseniä on seitsemättäsataa! Eivät siis puoletkaan jäsenistämme osanneet ajoissa päättää, tahtovatko he kannattaa Pekka Ervastia ja hänen työtään Suomessa vaiko hyväksyä nykyistä riitaista henkeä Suomen T. S:ssä. Jonkun verran hämminkiä oli tietysti saanut aikaan ylisihteerin ja useiden hallituksen jäsenten julkaisema kiertokirje, jossa kehoitettiin teosofeja pysymään rauhallisina ja yksinkertaisesti T. S:n jäseninä mitään osastoja muodostamatta, — ikäänkuin Okkultiseen Osastoon liittyminen olisi muuttanut kenenkään asemaa Teosofisessa Seurassa! Näyttää siltä, ettei ole käsitetty kahtiajaon periaatteellista ja siveellistä merkitystä edes niiden puolelta, jotka muuten kannattavat P. E:tä. Onko niin ollen ihmeteltävää, että »toispuoleiset« ovat jyrkästi jakoa vastaan ja ilmoittavat, etteivät halua muodostaa mitään osastoja ja ettei heitä voi siihen pakottaa?

Okkultinen Osasto pitää avajaisjuhlansa Helsingissä marraskuun 14 p:nä. Ohjelmasta ilmoitetaan tarkemmin lokakuun Tietäjässä tai muulla tavalla. Mahdollisesti Pekka Ervastin luennot alkavat jo varhemmin Helsingissä.

Yhteisvapaamuurarius tulee ulotettavaksi Suomeen. Lokakuun 3 p:nä saapuu Helsinkiin tanskalainen kreivitär *Ellen Brahe Selby*, joka on yhteisvapaamuurariuden korkein edustaja Pohjoismaissa. Hänen avustajanaan seuraa mukana norjalainen yhteisvapaamuurari herra *Zadig*. Helsingissä vihitään joukko suomalaisia hakijoita yhteisvapaamuurareiksi, ja näiden toimeksi jää sitten jatkaa ja laajentaa liikettä maassamme. Toivoa on saada loosheja perustetuksi Helsinkiin, Viipuriin, Turkuun ja Tampereelle. Yhteisvapaamuurari-liike, jonka kaikki juhlallisuuDET ja sisäiset

toimenpiteet pidetään ehdottomasti salassa, lähenee tarkoituksensa suuressa määrin Teosofista Seuraa ja sen esoteerista koulua. Vapaamuurarius on omiansa viehättämään ja auttamaan niitä ihmisiä, jotka vaativat sopusointua tunteen ja järjen, uskonnollisen kaihon ja taiteellisen aistin välillä.

Teosofisia esitelmiä kirjoituksessa viime joulukuun Tietäjässä tarjouduin teosofiseen yhteistyöhön siten, että pitäisin esitelmiä teosofian harrastajain järjestämissä tilaisuuksissa eri paikkakunnilla.

Nyt olen käyttänyt asian hyväksi silloin tarjotut tilaisuudet, mikäli ne suinkin ovat matkoihin soveltuneet. Sentähden käännyin uudelleen kaikkien teosofian harrastajain puoleen samanlaisella yhteistoimintatarjouksella. Kaikki nekin jotka silloin jättivät aikomuksensa toteuttamatta, voivat sen nyt tehdä. Ja väärinkäsitysten välttämiseksi sanon vielä, ettei Teiltä vaadita mitään matkakuluja, ei asunto- tai ruokahuolia. Riittää, ja olette erinomaisesti täyttänyt osanne tässä yhteisessä työssä, kun hankitte huoneita esitelmiä varten ja ilmoitatte niistä, niin että ihmiset tietäisivät niihin saapua. Kuluja korvataan m. m. sillä, että asetetaan vapaaehtoinen pääsymaksu esitelmiin.

Voitte siis kohta ryhtyä asiaa suunnittelemaan ja kirjoittaa allekirjoittaneelle, missä pitäjässä ja kylässä (tai kaupungissa) ja kuinka kaukana joltakin asemalta asutte ja missä voisitte esitelmätilaisuuksia järjestää. Voisin sitten niiden perusteella suunnitella matkani.

J. R. Hannula.

Osoite: *Tietäjä, Viipuri.* (Sieltä kirjeet lähetetään sinne missä milloinkin olen.)

Teosofiset luennot. Pekka Ervast piti viisi julkista esitelmää Viipurissa syyskuun 15-19 p:nä ja kaksi Terijoella syysk. 19 ja 20 p:nä. Aiheina Viipurissa olivat: Maailman nykyinen tilanne ja teosofia, Yhteiskunnan uudistaminen (2 luento), Salainen tieto ja Kristinuskon olemus; Terijoella: Mitä on teosofia? ja Onko elämää kuoleman jälkeen?

Tietäjän lukijat ovat pakotetut tottumaan siihen ajatukseen, että Tietäjän tilaushinta ensi vuonna taas tulee nousemaan. Painatus- ja paperikustannukset ovat tämän vuoden aikana huimaavaa vauhtia kohonneet ja Tietäjä – niinkuin ehkä yleensä muutkin lehdet – saa tyytyä siihen, että vuoden lopputili tulee osoittamaan melkoista tappiota. Semmoinen on mikäli mahdollista vältettävä ensi vuonna, ja sentähden tilaushinta nostetaan, – jossa toimenpiteessään Tietäjä vain noudattaa toisten lehtien esimerkkiä.